

Der findes nemlig Kommuner, som ligefrem vilde kunne spare Penge ved denne Skolelov, og Ministeriet har ment, at dette ikke var rigtigt, hvorfor det skulde kunne paa- bydes, at der skulde gives højere Lønninger end foreslaaet. Dette have vi ikke kunnet gaa med til. Vi have ment: kan en Kommune spare Penge ved at have ladet Lønningen blive saa stor, som Loven har tilsigtet, saa er det fuldt forsvarligt. — Ændringsforslag Nr. 13, der er stillet af hele Udvalget, gaar ud paa, at § 30 ud- gaar. Denne Paragraf indeholder Forslag om en ny Embedsmand, en Skolekonsulent, som Ministeriet har ønsket ansat. Det op- rindelige Lovforslag indeholdt noget lig- nende. I Fællesudvalget enedes man om, at denne Embedsmand skulde udgaa. Den højtærede nuværende Kultusminister har udtalt, at i og for sig var der, saa længe han beklædte Posten, mindre Grund til en saadan Konsulent, da han ifølge sin tidligere Stilling var særlig inde i Skoleforholdene. Det staar ogsaa for Udvalget saaledes, at man kan undvære denne Embedsmand, og der- for foreslaar hele Udvalget, at Paragraffen udgaar. — Endelig kommer jeg til Ændrings- forslag Nr. 14 til § 32 om at indsætte et Til- skud til private Skoler. Heller ikke ved dette behøver jeg at dvæle synderlig, da det er et Spørgsmaal, som har været drøftet og er blevet vedtaget gentagne Gange her i Tinget, altsaa er vel kendt af Tinget. Jeg skal blot om dette som om Skolekommissio- nen sige, at Landstinget er ikke i Aar gaaet ind paa nogen Indrømmelse i den Retning, uagtet der i Fællesudvalget i 1895—96 dog gjordes nogen Indrømmelse paa disse Punkter fra Landstingets Side. Det viser sig altsaa her, at den højtærede Mi- nister og Landstinget ikke nu har kunnet gaa saa vidt, som man tilbød at gaa fra den Side i Fællesudvalget 1895—96. Naar Flertallet desuagtet gaar til det samme Tilbud nu, som man gjorde den Gang og i Fjor, da sker dette, fordi vi have et op- rigtigt Ønske om at bringe noget ud af Sagen. Dette Ønske have vi, men det Ønske er jo ikke af den Art, at vi skulde ville løbe fra vore berettigede Standpunkter for overhovedet at bringe et Resultat ud af Sagen. Vi ere ikke i den Grad resul- tatsyge, at det skulde være os ligegyldigt, hvordan vi faa en Lov, naar vi blot faa en, men vi ere saa forhandlingsvenlige, at vi ikke ville sky at gøre det samme Tilbud som før for at faa en god Skolelov fort igennem. At man ikke fra anden Side har kunnet strække sig saa vidt, er en be- klagelig Kendsgerning, ved hvilken der

imidlertid ikke er stort andet at gøre end blot at notere den.

Jeg kommer saa til to Punkter, hvor vi staa med Modstand, dels fra Højres Side, dels fra moderat Side. Det første Punkt angaar Kaldesspørgsmaalet. Der siger Højre, at det nu staar velvillig og imødekommende, idet det staar paa Tilbud- det om at blive ved det bestaaende, den gamle Kaldelsesmaade. Men det er jo ikke Tilfældet. Det, man kræver fra Højres Side, er nemlig ikke blot at blive staaende ved § 9 i Loven af 8de Marts 1856, men det er at blive staaende ved en Fortolkning, som er skærpet Aar efter Aar, og som nu er bleven værre ved at blive fremdraget under disse Forhandlinger, idet de kaldsberettigede derved ere blevne gjort opmærksomme paa, hvorledes Loven kan praktiseres ved denne Fortolkning. Men ikke blot det staar Højre paa, men der forlanges desuden Ændringer i den bestaaende Ret, idet Lovforslagets § 16 ønskes opretholdt sammen med den bestaaende Kaldelsesret. Lovforslagets § 16 har jo adskillige Indskrænkninger, som vi jo i og for sig godt kunde gaa med til, fordi de ramme til begge Sider, ramme baade den, der udøver Kaldelsesretten, og den, der har Indstillingsretten, og som bevirke, at man kan undgaa, at ganske unge Mennesker pludselig springe ind i større Embeder. Vi havde vel kunnet gaa med hertil, men under Forudsætning af, at man saa faar Kaldelsesrettens Udøvelse ordnet tilfreds- stillende; derimod kunne vi ikke gaa med dertil, naar man bliver staaende ved den nuværende Kaldelsesret. Hvad er da den nuværende Kaldelsesret egentlig? Ja, naar man læser § 9 i Loven af 8de Marts 1856, saa synes jeg, at den naturlige Mening af denne Paragraf er, at der ved Indstillinger til Lærerembeders Besættelse skal indstilles tre kvalificerede Personer. Det kan ikke være Meningen med Lovens § 9, at man kan indstille en, som har Skolelærerexamen og de øvrige Betingelser for at blive Lærer, tillige med to andre, som ikke have disse Betingelser. Saa vilde der nemlig intet Valg blive for den kaldsberettigede. Nej, der skal indstilles 3 kvalificerede Personer. Dette sige vi, og det er man enig om fra alle Sider. Naar der saaledes er indstillet tre kvalificerede Personer, saa kan den kaldsberettigede skønne om, hvorvidt der maaske ikke findes nogen af disse, der er værdig og skikket til Embedet, og hvis der da foreligger en saadan Indstilling, at ingen af de tre kvalificerede Personer, der ere indstillede, er moralsk værdig til Embedet,